

ZARZĄDZENIE

Dnia 2 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek

w przedmiocie przyjęcia wniosku J. B. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym orzeczeniem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. akt II AKa (...), utrzymującym w mocy orzeczenie Sądu Okręgowego w W. z dnia 10 maja 2019 r., sygn. akt III K (...),
na podstawie art. 530 § 2 k.p.k. zw. z art. 545 § 1 k.p.k.

zarządził:

odmówić przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania.

UZASADNIENIE

J. B. złożył osobisty wniosek o wznowienie postępowania w jego sprawie zakończonej prawomocnym orzeczeniem Sądu Apelacyjnego w (...) z 23 stycznia 2020 r., sygn. akt II AKa (...), utrzymującym w mocy orzeczeniem Sądu Okręgowego w W. z 10 maja 2019 r., sygn. akt III K (...) (k.2). We wniosku powołując się na art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. lustrowany podniósł:

1) naruszenie prawa materialnego:

- a) tj. art. 21 ust. 1 i 2 ustawy z 18 października 2006 r. o ujawnieniu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów poprzez przyjęcie, że 22 kwietnia 2009 r. złożył on niezgodne z prawdą oświadczenie lustracyjne
- b) art. 3a ust. 1 ustawy z 18 października 2006 r. o ujawnieniu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów polegającej na błędnym zastosowaniu tego przepisu i przyjęciu, że ww. podjął urzeczywistniające współpracę z organami bezpieczeństwa na szkodę narodu polskiego, co doprowadziło do

wydania orzeczenia stwierdzającego, że złożył niezgodne z prawdą oświadczenie lustracyjne, pomimo, iż czynności ww. należało uznać za mało znaczące i nieszkodliwe, a także nieprawdziwe, mające na celu uniknięcie współpracy z organami bezpieczeństwa,

2) naruszenie przepisów prawa procesowego przez:

- a) naruszenie art. 4 k.p.k. – poprzez nieprzeprowadzenie i niezbadanie wszystkich okoliczności świadczących o świadomym podjęciu współpracy z organami bezpieczeństwa, a jedynie oparcie się na podrobionych dokumentach dających podstawę do postawienia zarzutów współpracy z organami na niekorzyść obywateli polskich,
- b) naruszenie art. 7 k.p.k. – przez uznanie za wiarygodne dokumenty zgromadzone w aktach, przy jednoczesnej odmowie wyjaśnień w zakresie które były sprzeczne z informacjami zawartymi w raportach funkcjonariuszy, którzy byli autorami i udzielania odpowiedzi podczas swobodnych zeznań kiedy nie byli w stanie przytoczyć okoliczności spotkań z ww., ani faktów z powstania raportów, co należało przypuszczać, że informacje zawarte w raportach były fabrykowane na potrzeby danej sytuacji polityczno-gospodarczej i społecznej
- c) naruszenie art. 410 k.p.k. w zw. z art. 19 k.p.k. pomimo wykazania podrobionych dokumentów z raportów i udowodnionych uchybień organów państwowych, Sąd pominął świadomie całokształt materiału dowodowego, który obnażył bezprawne działanie organów bezpieczeństwa, którzy niejednokrotnie działali dla osiągnięcia korzyści materialnych.

J. B. wskazując na powyższe wniósł o „umorzenie postępowania w sprawie” ewentualnie o zmianę zaskarżonego orzeczenia i stwierdzenie, że złożył on zgodne z prawdą oświadczenie lustracyjne, alternatywnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W związku z powołanym wyżej wnioskiem J. B. należy wskazać na następujące okoliczności.

Zgodnie z art. 530 § 2 k.p.k., który ma odpowiednie zastosowanie również w postępowaniu wznowieniowym (art. 545 § 1 k.p.k.), prezes sądu, do którego

złożono wniosek o wznowienie postępowania odmawia jego przyjęcia, jeżeli zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 120 § 2 lub w art. 429 § 1, albo gdy wniosek oparto na innych podstawach, aniżeli wymienione w ustawie procesowej.

Odpowiednie zastosowanie w postępowaniu wznowieniowym art. 530 § 2 k.p.k. oznacza, że kwestia powołania we wniosku o wznowienie postępowania powodu wznowienia odpowiadającego przewidzianemu w ustawie procesowej, podlega takiej samej kontroli jak pozostałe warunki formalne, czyli np. wymogi pisma procesowego (art. 119 k.p.k.), wymóg sporządzenia i podpisania przez osobę wskazaną w art. 545 § 2 k.p.k., czy na rzecz określonego w ustawie uprawnionego podmiotu (art. 542 § 1 i 2 k.p.k.).

W sytuacji, gdy podmiot uprawniony do złożenia wniosku o wznowienie postępowania powołuje jako podstawę swego wniosku inne okoliczności, aniżeli wymienione enumeratywnie w art. 540 – 540b k.p.k., wniosek ten nie może uruchomić postępowania wznowieniowego, co wprost wynika z treści art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k. Ocenie merytorycznej w takim postępowaniu, które ma charakter wyjątkowy, skoro służy wzruszeniu prawomocnego orzeczenia, podlega bowiem jedynie istnienie prawidłowo podniesionej podstawy wznowieniowej z ustawowego katalogu, który ma charakter zamknięty. Oczywiście jest przy tym, że wniosek o wznowienie postępowania, tak jak każde pismo procesowe, podlega ocenie z punktu widzenia art. 118 § 1 k.p.k., a więc z punktu widzenia zawartej w nim treści, a nie jedynie przy uwzględnieniu powołanych w nim przepisów, czy też zawartego w nim żądania.

J. B. jako podstawę wniosku powołał wprawdzie art. 540 § 1 pkt 2a k.p.k., jednakże – co wynika z przytoczonych przez niego argumentów w uzasadnieniu – do powołania tej podstawy wznowienia postępowania doszło jedynie formalnie. Analiza treści złożonego wniosku o wznowienia postępowania wskazuje bowiem, że jego autor nie domaga się wznowienia na żadnej z podstaw przewidzianych w art. 540 – 540b k.p.k., w szczególności na podstawie przywołanego art. 540 § 1 pkt 2a k.p.k., ale w rzeczywistości kwestionuje przyjęte w sprawie ustalenia faktyczne i stara się wykazać, że złożone przez niego oświadczenie lustracyjne było prawdziwe, gdyż w rzeczywistości nie współpracował z organami bezpieczeństwa. J. B. poza subiektywną oceną dowodów, zgromadzonych i znanych orzekającym w

sprawie sądom, nie wskazał żadnych okoliczności, które w świetle regulacji art. 540 k.p.k., ale także art. 540a k.p.k. oraz art. 540b k.p.k., uzasadniałyby przeprowadzenie postępowania wznowieniowego. Wniosek ten nie zawiera także sygnalizacji obligującej Sąd Najwyższy do rozważenia możliwości wznowienia postępowania z urzędu w oparciu o przepis art. 542 § 3 k.p.k.

Przeciwnie, z jego treści można wywieść, że został wniesiony w celu spowodowania ponownej kontroli wydanych w sprawie rozstrzygnięć, co jest zabiegiem niedopuszczalnym i stosownie do regulacji z art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k. musiało skutkować odmową przyjęcia wniosku.

Ubocznie należy zaznaczyć, że w sytuacji, kiedy z treści wniosku o wznowienie postępowania wynika, że nie jest on oparty na żadnej z podstaw określonych w art. 540 – 540b k.p.k., a zarazem wniosek ten obciążony jest brakiem niesporządzenia i niepodpisania przez osobę, o której mowa w art. 545 § 2 k.p.k., bezprzedmiotowe jest przeprowadzenie postępowania w celu usunięcia tego braku. Dalej idącą wadliwością, prowadzącą do odmowy przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania, jest bowiem brak powołania się wnioskodawcy na jedną z ustawowych podstaw wznowieniowych.